

15.3.2016

Yksikön päällikkö

Helsingin kaupunginmuseon lausunto poikkeamispäätöshakemuksesta Meilahden tontille 437/1:14, Johannesbergintie 2

HEL 2015-013438 T 10 04 01

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 29.2.2015

Poikkeamispäätöstä haetaan purettavan talousrakennuksen paikalle rakennettavan uudisrakennuksen rakentamiseksi. Kaupunginmuseo tarkastelee hakemusta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Meilahden huvila-alue on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009), jonka asemakaavaa parhaillaan uudistetaan alueen kulttuurihistoriallisten ja luontoarvojen turvaamiseksi ja virkistyskäytön kehittämiseksi. Yleiskaava 2002:ssa huvila-alue on osoitettu kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi, jota kehitetään siten että sen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Huvilat ympäristöineen ovat voimassa olevassa asemakaavassa (1985) suojeltu.

Poikkeamispäätöshakemus koskee osoitteessa Johannesbergintie 2 purettavan talousrakennuksen paikalle rakennettavaa asuinrakennusta. Tontilla sijaitsee päärakennus vuodelta 1899. Talousrakennus on rakennettu 1910-luvulla. Hakija esittää, että nykyinen talousrakennus on huonokuntoinen, eikä rakennuttajalla ole tarvetta voimassaolevan kaavan sallimalle uudelle 50 m² talousrakennukselle. Kaupunginmuseon kannanotossa 19.10.2015 talousrakennuksen purkamislupahakemuksesta todettiin, että museo pitää tärkeänä, ettei paikalle suunniteltu uudisrakentaminen ole ristiriidassa Meilahden kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävän huvila-alueen kulttuuriympäristön vaalimiselle asetettujen tavoitteiden kanssa. Kannanotossa esitetyin ehdoin ja perustein museo ei nähnyt estettä Johannesbergintie 2:ssa sijaitsevan talousrakennuksen purkamiselle.

Poikkeamispäätöshakemuksen liitteenä esitetyt suunnitelmat (arkkitehti Tuomas Siitonen) on päivätty 15.2.2016. Kaupunginmuseo katsoo, että esitetty uusi rakennus on kooltaan liian suuri. Ei ole perusteltua korvata nykyistä talousrakennusta huomattavasti suuremmalla rakennuksella, jolloin rakennuksen suhde tontin päärakennukseen ei pysy enää selkeän alisteisena. Alueen asemakaavaehdotuksessa on esitetty tonteille 40 m² talousrakennuksen rakennusoikeus, joten siihen nähden hakijan esittämä rakennusoikeus on hyvinkin ylimitoitettu. Paikalla sijaitseva ta-

15.3.2016

Yksikön päällikkö

lousrakennus ei ole kuin osittain kaksikerroksinen. Purettava talousrakennus on kooltaan n. 150 m² ja uusi rakennus on 283 m². Rakennuksessa on ollut ilmeisesti joskus pienimuotoista asumista, ainakin vuoden 1977 tehdyn selvityksen (Meilahden huvila-alue, kaupunkisuunnitteluvirasto, julkaisu YB:20/76) mukaan rakennuksessa on ollut kaksi asuntoa, joiden koot olivat 17 m² ja 9 m².

Esitetty uusi asuinrakennus on sinänsä arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen, mutta Vähä-Meilahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa huvilamiljöössä ympäristöstään erittäin poikkeava. Mm. uudisrakennuksen räystäättömyys ja aukotus ovat tällaisia seikkoja. Museo katsoo, että uudisrakennuksen tulisi olla päärakennukselle selvästi alisteinen ja luonteeltaan vaatimattomampi kuin tontin pääasuinrakennus, jotta alueen perinteinen hierarkia säilyy. Lisäksi asuinrakentamisen myötä koko tontin luonne muuttuu, sillä asuminen tuo mukanaan aitaamiseen, oleskelun järjestämiseen ja muita, asumiseen liittyviä tarpeita. Hakijan perusteluista ei selviä, miksi rakennuspaikkaa on siirretty. Päärakennuksen ja talousrakennuksen välinen etäisyys tulee olla riittävä.

Kaupunginmuseo ei puolla poikkeamispäätöstä, vaan katsoo, että suunnitelmia tulee tarkistaa rakennuksen koon ja muotokielen suhteen.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Riitta Pakarinen
vs. yksikön päällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus